

PODMÍNKY PRO ROZVOJ FAIRTRADU V ČR

(DÍLČÍ ZJIŠTĚNÍ Z ŘEŠENÍ PROJEKTU CZ.2.01.2017.221.030 „NÁKUPNÍ PREFERENCE ČESKÝCH ZÁKAZNÍKŮ A FAIR TRADE“)

O PROJEKTU

Hlavním cílem projektu CZ.2.01.2017.221.030 „NÁKUPNÍ PREFERENCE ČESKÝCH ZÁKAZNÍKŮ A FAIR TRADE“ je výzkum spotřebitelských hodnot ve vztahu k nákupnímu chování týkajícího se fairtradových produktů.

Mezi dílčí cíle projektu patří vysvětlit, jak vybrané faktory ovlivňují pravděpodobnost nákupu fairtradových výrobků, analyzovat souvislosti mezi povědomím o fairtradových výrobcích a nákupním chováním, provést analýzu a sestavit typologii respondentů podle postojů k domácím a zahraničním výrobkům a provést rozbor důvěry v certifikaci a v certifikační procesy.

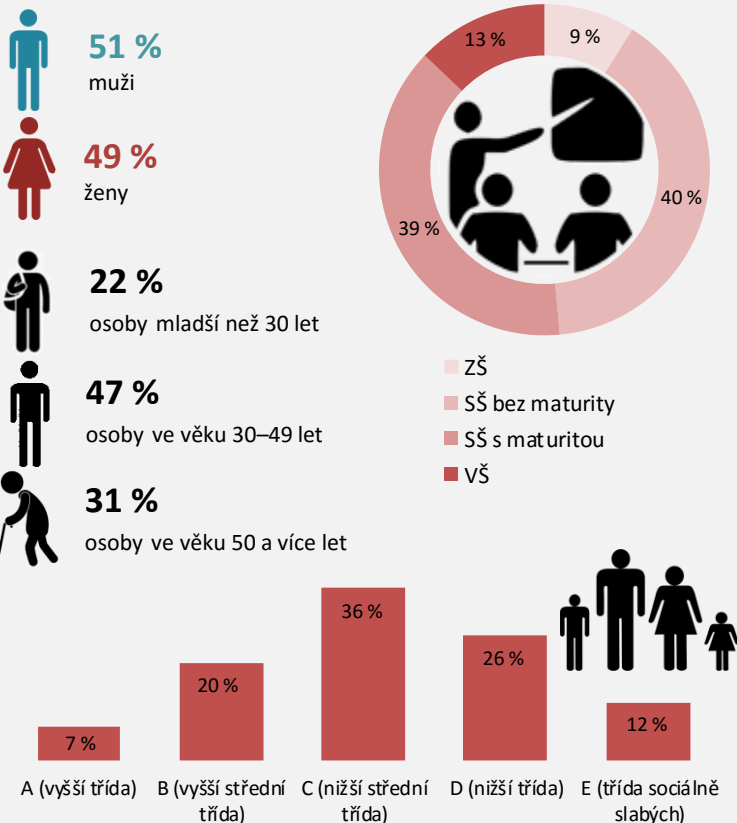
METODIKA VÝZKUMU

Sběr dat realizoval Institut evaluací a sociálních analýz (INESAN) na vzorku obecné populace ČR v průběhu dubna 2017.

K výběru respondentů bylo použito kvótní techniky. Do zkoumaného vzorku byli zařazováni lidé ve věku od 18 do 64 let. Při koncipování výběru bylo použito aktuálních údajů Českého statistického úřadu. Zkoumaný vzorek reprezentuje základní populaci z hlediska pohlaví, věku, velikosti místa bydliště a kraje. V rámci výzkumu byla data získávána pomocí osobních rozhovorů vyškolených tazatelů s respondenty.

- 2 891** Počet oslovených
- 1 258** Počet respondentů (velikost vzorku)
- 44 %** návratnost (*podíl respondentů na počtu oslovených*)
- 45 min.** Průměrná doba jednoho interview

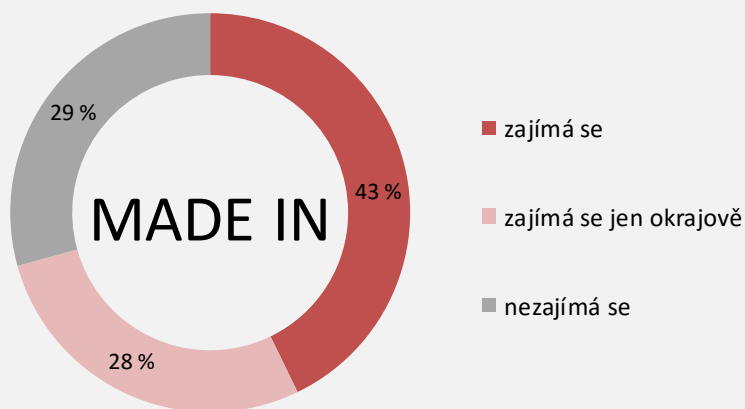
POPIS VZORKU

SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ

O možnostech většího uplatnění fair trade v ČR vypovídá jednak zájem spotřebitelů o původ nakupovaných výrobků a dále postoj k akceptaci vyšší ceny fairtradových výrobků, která v sobě odráží dodržování jednotlivých principů fair trade. Čeští spotřebitelé se obecně ve velké míře zajímají o původ výrobků, které nakupují. Jen část z nich je však ochotna akceptovat / zaplatit vyšší cenu za výrobek, která odráží dodržování principů fair trade (mezi roky 2011 a 2017 se jejich podíl navíc mírně snížil). To se odráží v typologizaci spotřebitelů z hlediska přístupu k nákupu fairtradových výrobků. Podíl nejbonitnějších fairtradových spotřebitelů se pohybuje pod hranicí 10 % a od roku 2011 mírně klesá. Podíl fairtradových spotřebitelů, jejichž zájem o fairtradové výrobky je podmíněn jejich vlastním užitkem v letech 2011 až 2017 osciluje mezi 16 % a 25 % a v současnosti se pohybuje na úrovni 21 %.

ZÁJEM O PŮVOD NAKUPOVANÝCH VÝROBKŮ

71 % RESPONDENTŮ

SE ZAJÍMÁ (ALESPOŇ OKRAJOVĚ) O PŮVOD VÝROBKŮ, KTERÉ SI VKLÁDAJÍ DO NÁKUPNÍCH VOZÍKŮ A KOŠÍKŮ.

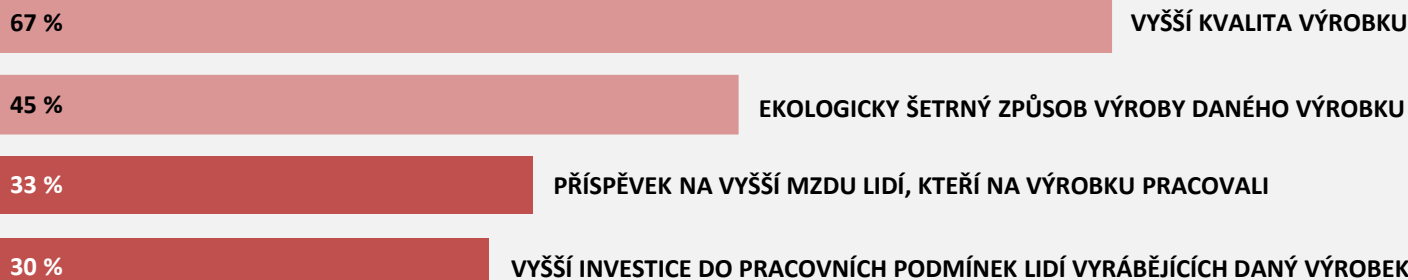
Pozn.: údaje se vztahují ke všem respondentům

	pohlaví		
	muž	žena	
znalost fairtradových výrobků			
už o nich slyšel/a	52	28	19
nikdy o nich neslyšel/a	36	28	37
nákup fairtradových výrobků			
kupuje pravidelně	77	9	14
kupuje nepravidelně	61	24	15
nekupuje, ale o nákupu uvažuje	47	36	17
nekupuje a ani nákup neplánuje	36	25	39
konzumace masité stravy			
nejí masitou stravu	59	26	16
jí masitou stravu	42	28	30

údaje jsou v procentech

PODMÍNKY PRO ROZVOJ FAIRTRADU V ČR

PODMÍNKY AKCEPTACE VYŠŠÍCH CEN VÝROBKŮ

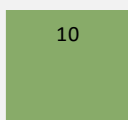

VYŠŠÍ CENU ZOHLEDŇUJÍCÍ PRINCIPY FAIR TRADE (INVESTICE DO PRACOVNÍCH PODMÍNEK LIDÍ VE VÝROBNÍM PROCESU A PŘÍSPĚVEK NA VYŠŠÍ MZDU LIDÍ, KTEŘÍ NA VÝROBKU PRACOVALI) BY AKCEPTOVALA PŘIBLIŽNĚ TŘETINA RESPONDENTŮ. SOUČASNĚ VŠAK PLATÍ, ŽE VE VĚTŠÍ MÍŘE BY ZÁKAZNÍCI AKCEPTOVALI VYŠŠÍ CENU ODRÁŽEJÍCÍ EKOLOGICKY ŠETRNÝ ZPŮSOB VÝROBY A ZEJMÉNA PAK VYŠŠÍ KVALITU VÝROBKU.

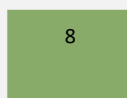
Pozn.: údaje se vztahují ke všem respondentům

TYPOLOGIZACE RESPONDENTŮ PODLE POSTOJE K NÁKUPU FAIRTRADOVÝCH VÝROBKŮ

7 % ANGAŽOVANÍ
MAJÍ SILNÝ A STABILNÍ ZÁJEM
O NÁKUP FAIRTRADOVÝCH VÝROBKŮ

2011

2014

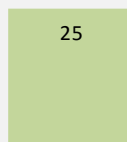
2017

Mezi ANGAŽOVANÉ patří zejména respondenti s vysokoškolským vzděláním, respondenti z vyšší třídy a respondenti žijící v obcích s více než 100 000 obyvateli.

21 % UTILITARISTÉ
JEJICH ZÁJEM O NÁKUP
FAIRTRADOVÝCH VÝROBKŮ JE
PODMÍNĚN VLASTNÍM UŽITKEM

2011

2014

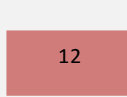
2017

Mezi UTILITARISTY se řadí především respondenti žijící v obcích s 1 000 až 4 999 obyvateli.

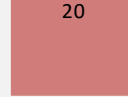
20 % AMBIVALENTNÍ
MAJÍ NEVYJASNĚNÝ
A PROMĚNLIVÝ POSTOJ
K NÁKUPU FAIRTRADOVÝCH VÝROBKŮ

2011

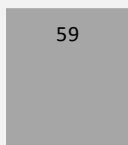
2014

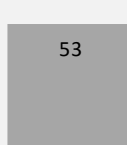
2017

Do skupiny AMBIVALENTNÍCH lze zařadit zejména respondenty z třídy sociálně slabých, a dále respondenty žijící v obcích s 5 000 až 19 999 obyvateli.

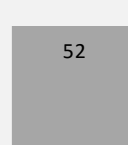
52 % LAXNÍ
NEMAJÍ NEZÁJEM O NÁKUP
FAIRTRADOVÝCH VÝROBKŮ

2011

2014

2017

Mezi LAXNÍ se řadí osoby, které nejvíce přispívají do celkového rozpočtu domácnosti.

Pozn.: údaje se vztahují ke všem respondentům

údaje jsou v %

O INSTITUTU

INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz) je první soukromý vědecko-výzkumný institut v oboru společenských věd založený v ČR. Jde o nezávislý subjekt, který byl založen podle pravidel stanovených Evropskou unií (Článek 2.2, písm. d. Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací). INESAN je výzkumnou organizací dle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací a je zapsán na Seznamu výzkumných organizací vedeném Radou pro vědu, výzkum a inovace (RVVI). Cílem institutu je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií, přičemž veškerý zisk je zpětně investován do těchto činností.

Hlavními činnostmi, kterými se INESAN zabývá, jsou evaluace a sociální analýzy.

Mezi tematické okruhy, jejichž výzkumem se INESAN zabývá, patří eticky odpovědné chování, manažerská studia, ICT, životní prostředí a sociální témata.

Díky svému zázemí v oblasti metodologie aplikovaného společenskovědního výzkumu INESAN poskytuje také zpracování výzkumných šetření a metodologických analýz. INESAN rovněž poskytuje odborné služby při tvorbě metodických nástrojů pro evaluaci, realizuje samotná evaluační šetření, podílí se na přípravě zadávací dokumentace, poskytuje peer-review dokumentů vztahujících se k evaluaci a k metodologii společenskovědního výzkumu.

Publikace, expertízy, odborná stanoviska a posudky, které INESAN vydává, nejsou ovlivněny postoji donorů a zadavatelů, nýbrž obsahují nezávislý pohled expertů institutu INESAN.

